

<http://physicsweb.org/article/news/10/9/12>

2006/09/21

آبرنوآختر - غیرممکن ی که اخترشناس‌ها را گیج کرده

یک گروه پژوهش‌گر در کانادا یک آبرنوآختر - نوع - Ia آشکار کرده‌اند که بسیار غیرعادی است. درخشندگی‌ی این آبرنوآختر (به اسم - SNLS-03D3bb) کم‌ی بیش از دو برابر - درخشندگی‌ی چیزها بی از این نوع است. شاید این یافته متخصص‌ها را مجبور‌کند در سنجه‌ی بنیادی بی که اساس - درک - مان از انبساط - جهان است تجدیدنظر کنند [1].

یک آبرنوآختر - نوع - Ia زمان‌ی درست می‌شود که جرم - یک کوتوله‌ی سفید به حد - چاندراسخار [2] (1.4 برابر - جرم - خورشید) نزدیک شود، معمولاً با جذب - ماده از یک ستاره‌ی نزدیک. معمولاً درخشندگی‌ی چنین انفجارها بی یکسان است و به همین خاطر می‌شود این رویدادها را به عنوان - شمع‌ها بی استاندارد برا ی سنجش - فاصله‌ها بی کیهانی به کار برد.

آندي هاول [3] (اخترشناس‌ی از دانش‌گاه - ترنت^۱ [4] و نويسنده‌ی اصلی‌ی اين کار) به فيزيکس‌وب [5] گفت: "آبرنوآختری یافته ايم که آن قدر درخسان است که باید وجود - ش غیرممکن باشد. حالا باید درک - نظری پیمان از آبرنوآخترها بی نوع - Ia را به دقت بررسی کنيم تا معلوم شود چه طور چنین چيزی رخ داده است."

به گفته‌ی هاول، هر چند کوتوله‌ها بی سفید نباید بتوانند از حد - چاندراسخار بگذرند اين رویداد نشان می‌دهد طبیعت راه برا بی اين کاريافته است. اين پژوهش‌گران تخمين می‌زنند اين رویدادها بی کرانه‌ای نادراند و فراوانی پيشان بيش از یک بی از هر 500 آبرنوآختر - نوع - Ia نیست. مشکل اين است که ممکن است آبرنوآخترها بی دیگری که به اندازه‌ی SNLS-03D3bb (کرانه‌ای نیستند) نمونه بی بزرگ بی از انفجارها بی آبرنوآختری را آلوده کنند.

هاول می‌گوید: «سنچش‌ها پیمان هنوز هم کم‌ویش درست خواهد بود، اما ممکن است دقت‌سابق را نداشته باشد، به ویژه اگر بخواهیم ماهیت انرژی تاریک را بفهمیم، که شتاب جهان را تعیین می‌کند. برای برنامدهای ماهواره‌ای فرادقیقی که طراحی می‌شوند، دانستن هر چیزی در این زمینه که این شمع‌ها کی درست کار می‌کنند و کی نه کلیدی است.»

نویسنده‌ها ی این مقاله دو توضیح برای وجود این کوتوله‌ی سفید ظاهر پرجرم که به این انفجار انجامیده پیش می‌نهند. یکی این که این کوتوله‌ی سفید بسیار تندرست می‌چرخیده، چنان که نیروی مرکزگریز آن مانع رمی‌شود. ستاره به شکل معمول شده است. دیگر آن که این انفجار ناشی از درهم رفتگی دو کوتوله‌ی سفید کوچک‌تر بوده است، چنان که جسم حاصل مدت کوتاهی پیش از انفجار پرجرم‌تر از حد چاندرا سخار بوده است.

نویسنده‌ها ی این کار می‌گویند نتایج شان نتایج حاصل از کاربرد این آبرنواخترها به عنوان شمع استاندارد را به هم نمی‌زنند. از جمله ی این‌ها کار سائل پرل مویر [6] از آزمایش‌گاه ملی ی لورنس بركلی [7] و آلیکس فیلینگ [8] از دانش‌گاه کلیفرنیا [9] در 1998 است، که براساس آن انبساط جهان تندشونده است.

این گروه یک چاره را این می‌بیند که در بررسی‌ها ی آینده چنین آبرنواخترها ی درخشناد را شناسایی کنیم و کنار بگذاریم و آبرنواخترها ی نوع Ia در جمعیت‌ها ی ستاره‌ای ی جوان (که در آن‌ها آبرنواخترها ی درخشناد را تولید می‌شوند) را دنبال کنیم و بینیم رخواره ی درخشنده‌گی پیشان شبیه رخواره ی درخشنده‌گی ی آبرنواخترها ی نوع Ia هست یا نه.

این گروه این کار را به عنوان بخشی از برنامه ی پنج ساله ی مساحی ی میراث آبرنواخترها [10] انجام داده. این برنامه کار مشترک ی است بین کانادا، فرانسه، و هوایی برای سنچش دقیق چند صد آبرنواختر با سرخ‌گرایی ی زیاد.

[1] Nature **443** 308

[2] Chandrasekhar

[3] Andy Howell

[4] University of Toronto

[5] physicsweb

- [6] Saul Perlmutter
- [7] Lawrence Berkeley National Laboratory
- [8] Alex Filippenko
- [9] University of California
- [10] Supernova Legacy Survey